

УДК 635.25:631.67:631.8 (477.7)

Качанова Т.В.

кандидат с.-г. наук

Миколаївський національний аграрний університет

Савостяник С.Ю.

ст. науковий співробітник

Миколаївська ДСДС ІЗЗ НААН

ФОРМУВАННЯ УРОЖАЙНОСТІ ЦИБУЛІ РІПЧАСТОЇ ОЗИМОЇ В УМОВАХ ПІВДЕННОГО СТЕПУ УКРАЇНИ

Цибуля озима, якщо вдало перезимує, дає результати не гірше, а іноді і краще за весняні посіви. При дотриманні певних технологічних прийомів можливо отримати по 40-45 т/га цибулин або від 80 до 100 тисяч пучків. Останнім часом інтерес до вирощування цибулі озимої значно зріс, так само, як і зросла потреба в ній з боку харчової промисловості, закладів громадського харчування, населення. Щоби повністю забезпечити всю потребу в цьому овочевому продукті, необхідно підвищити продуктивність цибулі ріпчастої. Одним з ефективних, дієвих заходів для цього є використання зрошення та удобрення. Досліджень з ефективності застосування мінеральних добрив з поливною водою (фертигація) при вирощуванні цибулі ріпчастої озимої в умовах краплинного зрошення проведено недостатньо, що і стало підставою для наших досліджень.

Експериментальні дослідження проводили в зоні Степу України, на землях Миколаївської ДСДС ІЗЗ НААН протягом 2016-2018 рр. Ґрунт дослідного поля – чорнозем південний з вмістом гумусу 2,9 %. Найменша вологоємність шару ґрунту 0-30 см – 24,8%; 0-100 см – 24,7%, вологість в'янення – 11,7 % від маси ґрунту в сухому стані, об'ємна маса – 1,35-1,38 г/см³. Дослід проведено в умовах краплинного зрошення. Контроль за передполивною вологістю ґрунту по періодам розвитку рослин виконували за допомогою тензіометрів. Для визначення строків поливу використовували тензометричні датчики типу ІВД – ІІ, встановлені на різній глибині ґрунту у відстанях від водопостачання.

Попередник – картопля рання. Площа посівної ділянки – 20 м², облікової – 10 м². Для фертигації застосовували такі добрива: аміачна селітра, калійна селітра та рідке комплексне добриво «Майстер» (NPK 13:40:13). Розрахункову дозу добрив на запланований рівень урожайності визначали методом оптимальних параметрів за різницею між виносом урожаєм та фактичним вмістом елементів живлення в ґрунті. Строк сівби – ІІ декада серпня, по схемі: 27 + 27 + 27 + 59 (140 см). Норма висіву насіння 3-4 кг/га. Сорт цибулі Августа. Схема дослідження включала два фактори – **удобрення**: без добрив (контроль), N₁₂₀P₉₀K₆₀ (рекомендована), N₁₅₆P₉₂K₄₅ (100% врозкид), N₁₅₆P₉₂K₄₅ (75% врозкид + 25% з поливом), N₁₅₆P₉₂K₄₅ (50% врозкид + 50% з поливом), N₁₅₆P₉₂K₄₅ (25% врозкид + 75% з поливом) та **рівні зволоження**: 80-70-70 % НВ і 90-80-70 % НВ. Площа посівної ділянки – 20 м², облікової – 10 м².